

KNJIGE

JOŠKO BELAMARIĆ OSNUTAK GRADA KORČULE

I Zorzi rodi grad

Autor pokušava dokazati da je grad nastao ex nihilo, kao izravna projekcija težnji mletačkog kneza Marsilija Zorzija da utemelji castrum između Venecije i Levanta sredinom 13. stoljeća

Korčulani su napokon dočekali prvu knjigu koja znanstvenom strogošću i znanstvenim instrumentarijem problematizira točno vrijeme osnutka njihova bedemima i zidinama utvrđena grada. Riječ je o štivu pod nazivom *Osnutak grada Korčule*, u izdanju Ex librisa, autora **Joška Belamarića**, pročelnika Konzervatorskog zavoda iz Splita, koji, kao prvi autor, pokušava dokazati da je grad nastao ex nihilo, kao izravna projekcija težnji moćnog feudalca da utemelji castrum između Venecije i Levanta sredinom 13. stoljeća.

Prema njegovim tezama, koje se iščitavaju iz zanimljiva povijesna štiva, Korčula je nastala u srednjemu vijeku, kao izuzetno važna postaja na jadranskoj transverzali, što je povezivala Veneciju s njezinim posjedima na Levantu, na otoku koji je trebao postati nasljednom kneževinom obitelji Zorzi, pod mletačkim protektoratom. Autor u knjizi tvrdi da je upravo s tom namjerom Korčulu osvojio, a onda kao planski utvrđeni grad utemeljio mletački knez **Marsilio Zorzi**, čovjek "široke geopolitičke vizije", markantna ličnost

srednjega vijeka, koji je obnašao niz vojnih i diplomatskih dužnosti za svoju domovinu Veneciju na Mediteranu i u Svetoj zemlji.

Knjiga je intrigantna, kazao je na njezinu predstavljanju **Goran Nikšić**, jer se netko, čvrsto razigravajući znanstvene činjenice, prvi put usudio zauzeti eksplicitan stav o osjetljivom razdoblju osnutka Korčule, kojim se do sada još nitko nije sustavno bavio.

"Tako vrijeme postanka grada nije provjereno arheološkim dokazima pa se, u nastojanjima ukazivanja linije kontinuiteta, govorilo o antičkoj matrici Korčule, ovdje je prvi put rezolutno rečeno da je riječ o gradu nastalom u 13. stoljeću, kada je napisan čuveni Korčulanski statut, najstariji komunalni zakonik na jadranskoj obali", kazao je Nikšić.

Prema njegovim riječima, knjigom je vraćena svijest o jednoj od najbolje sačuvanih gradskih jezgri na istočnom Jadranu, gradu kao važnoj strateškoj točki između Svete zemlje i Venecije. Također je riječ o znanstvenom štivu koje pokazuje kako se na svjež način, širo-

Joško Belamarić
OSNUTAK
GRADA KORČULE

Ex libris

kim pogledom na srednji vijek i cjelokupno mediteransko okruženje, može pristupiti lokalnim temama.

Sam autor Joško Belamarić, u obranu svoje originalne teze o Korčuli kao srednjovjekovnom gradu, pozvao je niz povijesnih činjenica, razvijajući ih kroz glavni povijesni lik Marsilija Zorzija, najznačajnije osobe iz tog ranog razdoblja osnutka grada. Inače, knjiga je rađena "znanstvenim alatima", pisana znanstveno ambiciozno, s ciljem rješavanja zagonetke o točnom vremenu osnutka grada Korčule. I gradnju Korčule, a ubrzo za njom i Hvara, kako piše njezin autor, treba gledati u kontekstu političke situacije nakon sredine 13. stoljeća i na valu urbanističkog razvitka koji su doživjeli ostali dalmatinski gradovi u to doba: Zadar, Šibenik, Trogir, Split, Dubrovnik, malo kasnije i Ston. **Željko PETKOVIĆ**